

آغاز به کار بنیاد نسخ خطی با انتشار «مصحف شریف»

مدیرعامل بنیاد شکوهی از آغاز به کار بنیاد نسخ خطی با انتشار «مصحف شریف» خبر داد و گفت: هدفمان حمایت از چاپ آثار اسلامی و ایرانی است.

به گزارش خبرگزاری بین‌المللی قرآن (ایکنا)، بنیاد شکوهی که حدود دو ماه پیش فعالیت خود را به طور رسمی آغاز کرد قصد دارد با حمایت یک خیر اقدام به چاپ نسخ خطی کند. در این راستا با یوسف بیگ باباپور، مدیرعامل بنیاد شکوهی به گفت‌وگو نشستیم.

بنیاد شکوهی چگونه فعالیت خود را آغاز کرد؟

بنیاد شکوهی که از مردادماه امسال کار خود را رسماً آغاز کرده با حمایت شخصی دکتر جلال جلال شکوهی که رئیس انجمن رادیولوژی ایران نیز هست، فعالیت می‌کند. وی پزشک خیر و علاقه‌مند به فرهنگ ایرانی و اسلامی است که هزینه چاپ همه کتاب‌ها توسط وی تأمین می‌شود و آغاز فعالیت این بنیاد با پنج نفر عضو هیئت علمی بود و ما فقط در زمینه متون نسخ خطی می‌توانیم فعالیت داشته باشیم و اساسنامه بنیاد نیز فقط در همین زمینه است.

در مورد چاپ و یا نگهداری نسخ خطی نیز فعالیت خواهید داشت؟

نه، فقط در زمینه تحقیق، پژوهش و انتشار نسخ خطی فعالیت خواهیم کرد و نگهداری آن برعهده ما نیست، همچنین آثار شاخص را حمایت خواهیم کرد تا به انتشار برسند.

آثاری که تاکنون چاپ کرده‌اید را نام می‌برید؟

در حال حاضر چهار عنوان کتاب «مصحف شریف»، «داستان مسیح»، «تذکره سرو آزاد» و «عوارف المعارف» را چاپ کردیم و چهار عنوان دیگر را نیز در دست چاپ داریم و به زودی به چاپ خواهند رسید. اولین کاری که شروع کردیم با انتشار قرآن نفیسی به نام «مصحف شریف» بود، این قرآن براساس نسخه خطی موجود در موزه و کتابخانه والترز آمریکا بود که مربوط به قرن نهم هجری و با ترجمه فارسی کهن است و قرائات سبعة در حاشیه آن نوشته شده که این یکی از امتیازات این قرآن است.

این قرآن نسخه چاپی قرآن «مصحف شریف» است؟

بله، این نسخه، فاکسیمیله یا نسخه چاپی نسخه اصلی است.

چگونه به این قرآن دسترسی پیدا کردید؟

این نسخه توسط یکی از دوستان به نام آقای رسول جزینی به دستمان رسید و کار چاپ آن حدود چهار ماه زمان برد و مقدمه آن را نیز حسین مرعشی، استادیار دانشگاه شیراز نوشته است که خود دکترای علوم قرآنی دارد.

این قرآن ویژگی‌های دیگری هم دارد؟

از ویژگی‌های این قرآن می‌توان تذهیب‌ها و نگارگری‌هایی که در آن انجام شده اشاره کرد که هر صفحه دارای یک نوع تذهیب است و شمسه و ترنج‌های متفاوتی در آن به کار رفته است و می‌توان گفت؛ بیش از ۳۰۰ شمسه و ترنج در آن کار شده که هیچ یک با دیگری مشابه نیست. همچنین این قرآن در شبه قاره هند در دوره تیموریان کتابت شده و کاتب آن مشخص نیست. اما آرایه‌هایی که در آن به کار رفته نشان می‌دهد که مربوط به این منطقه است و خوشبختانه این قرآن کامل است.

نسخ خطی دیگری را که چاپ کرده‌اید، معرفی می‌کنید؟

«عوارف المعارف» مهم‌ترین اثر شیخ شهاب‌الدین سهروردی است، نسخه‌ای که در این کتاب به صورت عکسی منتشر شده، به خط یکی از پیروان طریقت وی، به نام صدرالدین جنید شیرازی، عارف قرن هشتم است، اهمیت دارد.

«داستان مسیح» و «تذکره سرو آزاد» آثار دیگری است که توسط این بنیاد منتشر شده است. «تذکره سرو آزاد» به قلم میرغلامعلی آزاد بلگرامی یکی از نام‌آورترین نویسندگان مسلمان شبه قاره هند است که توانسته در دوره

انحطاط ادبی زبان فارسی ۳۴ اثر ماندگار از خود به یادگار بگذارد به طوری که مسلمانان این منطقه به او افتخار می‌کنند.

چند نمونه از آثاری که در حال حاضر زیر چاپ هستند را عنوان می‌کنید؟

«مهر و مشتری» سروده عصار تبریزی، براساس دست خط سراینده، «تذکره مجمع الفضلاء» از خواجه محمدعارف بقایی بخارایی و مجموعه‌ای به خط معین‌الدین اسفزاری شامل «رساله نزهه النواظر و فرهنگ پهلوی» از جمله نسخ خطی در دست چاپ است که به زودی منتشر خواهند شد. «معدن الجواهر» و «تکملة الشعرا» نیز دو تذکره دیگری است که روز گذشته سفارش گرفتیم تا آنها را به چاپ برسانیم.

نسخ خطی را که برای چاپ انتخاب می‌کنید براساس نیاز مراکز علمی یا پژوهشی است و یا براساس هدف دیگری انتخاب می‌شوند؟

ما شورای علمی داریم که این شورا تصمیم می‌گیرد چه اثری را چاپ می‌کند از سوی دیگر آثاری هم هستند که سفارش چاپ می‌گیریم و بیشتر آثاری که سفارش داده می‌شود از طرف افراد شخصی است نه مراکز علمی و هیچ تفاهم‌نامه‌ای هم در این زمینه به امضا نرسیده است.

ممکن است مراکز علمی به این گونه آثار نیاز داشته باشند؟

قطعاً، بسیاری از کتاب‌هایی که اخیراً به چاپ رسیده را به کتابخانه‌ها فروختیم و همچنین به تعدادی از ناشران که در این زمینه فعالیت می‌کنند، عرضه کردیم. البته کتابخانه مجلس مشتری دائم ماست و کارهای منتشر شده بنیاد را خریداری می‌کند.

در آینده چه برنامه‌ای دارید؟

مهمترین هدف بنیاد این است که از چاپ نسخ خطی چه در زمینه علوم قرآنی و یا موضوعات دیگر حمایت کند و من به عنوان مدیرعامل بنیاد شکوهی از مصححان می‌خواهم که اگر کار ارزنده‌ای دارند ما می‌توانیم از انتشار اثر آنها حمایت کنیم و حاضریم با سازمان‌های دولتی نیز همکاری داشته باشیم تا فرهنگ ایرانی و اسلامی بیش از پیش اعتلا یابد.

منبع: خبرگزاری بین‌المللی قرآن (ایکنا)